

9.2.2023

Tid 9.2.2023 kl. 14.30–16.30

Plats Terrasskabinetet, Stadshuset, Norra Esplanaden 11–13

Närvarande

Ledamöter

Månsson, Björn	nationalspråksnämndens ordförande
Bergman, Simon	
Horsma, Joakim	
Högdal, May	
Lundgren, Frank	
Lähteenmäki, Hanna	
Sasi, Kimmo	närvarande 1–3 §

Övriga

Peltonen, Antti	förvaltningschef
Oinonen, Tero	förvaltningschef
Heinonen, Marjukka	övertranslator
Almqvist, Casper	kommunikationsexpert
Forsström, Outi	specialplanerare
Valta, Marko	specialplanerare, närv. 3 §

Ordförande

Björn Månsson	nationalspråksnämndens ordförande 1–4 §
---------------	---

Föredragande

Antti Peltonen	förvaltningschef 1–2 §, 4 §
Tero Oinonen	förvaltningschef 3 §

Protokollförare

Marjukka Heinonen	övertranslator 1–4 §
-------------------	-------------------------

9.2.2023

Kokousaika 9.2.2023 klo 14.30–16.30

Kokouspaikka Terassikabinetti, Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13

Läsnä

Jäsenet

Månsson, Björn	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
Bergman, Simon	
Horsma, Joakim	
Högdal, May	
Lundgren, Frank	
Lähteenmäki, Hanna	
Sasi, Kimmo	läsnä 1–3 §

Muut

Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
Oinonen, Tero	hallintopäällikkö
Heinonen, Marjukka	ylikielenkääntäjä
Almqvist, Casper	viestintääsiantuntija
Forsström, Outi	erityissuunnittelija
Valta, Marko	erityissuunnittelija, läsnä 3 §

Puheenjohtaja

Björn Månsson	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
	1–4 §

Esittelijä

Antti Peltonen	hallintopäällikkö
Tero Oinonen	1–2 §, 4 §
	hallintopäällikkö
	3 §

Pöytäkirjanpitäjä

Marjukka Heinonen	ylikielenkääntäjä
	1–4 §

9.2.2023

§ Ärende
Asia

- 1 Laglighet och beslutsförhet och val av protokolljusterare
Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 2 Nationalspråksnämndens uppgifter och arbetsplan för åren 2023–2025
Kansalliskielilautakunnan tehtävät ja työsuunnitelma vuosille 2023-2025
- 3 Situationen med organiseringsavtalet för HUS
HUS-järjestämissopimuksen tilanne
- 4 Nationalspråksnämndens sammanträden år 2023
Kansalliskielilautakunnan kokoontuminen vuonna 2023

9.2.2023

§ 1

Laglighet och beslutsförhet samt val av protokolljusterare

Beslut

Nationalspråksnämnden konstaterade att sammanträdet är lagligt sammankallat och beslutsfört.

Samtidigt beslutade nationalspråksnämnden att välja Simon Bergman och May Högdal till protokolljusterare.

Beslutsförslag

Beslutet är förenligt med beslutsförslaget.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

9.2.2023

§ 2

Nationalspråksnämndens uppgifter och arbetsplan för åren 2023–2025

Beslut

Beslutet är förenligt med beslutsförslaget.

Behandling

Ordförande konstaterade att nationalspråksnämndens uppgift är att arbeta som ett slags organ med ansvar för språkkonsekvensbedömningar. Nämnden diskuterade möjligheten att utreda i vilken mån svenska språkiga Helsingforsbor använder de svenska hälsostationernas tjänster och hur tvåspråkigheten inom social- och hälsovården fungerar i praktiken. Dessutom diskuterade nämnden möjligheten att integrera en fråga om det svenska språket i stadens enkäter för att få fram statistiska uppgifter och att utreda hur servicekedjorna fungerar på svenska bland användarna samt möjligheten att lägga till ett omnämnande om nationalspråksnämnden och organens språk till förvaltningsstadgan.

Tero Oinonen från social-, hälsovårds-, och räddningssektorn konstaterade att vårdreformen och grundandet av en nationalspråksnämnd vid Helsingfors stad inte har medfört nya resurser, men att hans sektor har anställt en ny specialplanerare, Viveka Kailasto. Nämnden önskade bjuda in henne till ett framtid sammanträde.

Tero Oinonen och Outi Forsström gav en kort presentation av social-, hälsovårds- och räddningssektorns organisation. Nämnden önskade en mera detaljeras presentation av de olika servicehelheterna under våren.

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar föra och anteckna remissdebatten om nämndens uppgifter och arbetsplan för åren 2023–2025.

Föredragandes motivering

Lagstiftning

I enlighet med 19 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland finns det en nationalspråksnämnd i Helsingfors stad. Till medlemmar i nämnden väljs personer som hör till den svenska språkiga språkliga minoriteten.

9.2.2023

Nationalspråksnämndens uppgift är att i fråga om social- och hälsovården samt räddningsväsendet:

1. att utreda, bedöma och uttala sig om hur fullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken;
2. att utreda, bedöma och fastställa behovet av tjänster som tillhandahålls på svenska och följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet;
3. att utifrån utredningarna, bedömningarna och uppföljningen lägga fram åtgärdsförslag för stadsstyrelsen om hur de tjänster och servicekedjor som tillhandahålls på svenska ska utvecklas och om kraven på personalens språkkunskaper och utvecklingen av språkkunskaper;
4. att komma med förslag om innehållet i det samarbetsavtal mellan de tvåspråkiga välfärdssområdena som avses i 39 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och i det organiseringsavtal för HUS som avses i 9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland, lämna utlåtande om avtalet till fullmäktige samt följa fullgörandet av avtalet.

Nämnden kan också ha andra uppgifter som anges i förvaltningsstadgan.

Nämnden ska årligen lämna stadsstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Styrelsen lämnar fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

Nämndens ordförande har rätt att närvara och yttra sig i styrelsen till den del styrelsen behandlar ärenden som gäller social- och hälsovården eller räddningsväsendet.

Förvaltningsstadga

I enlighet med 25 kap. 6 § i Helsingfors stads förvaltningsstadga har nationalspråksnämnden hand om de uppgifter som föreskrivs i 19 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland.

Dessutom har nationalspråksnämnden följande uppgifter vad gäller stadens verksamhet:

9.2.2023

1. att utreda, bedöma och fastställa behovet av tjänster som tillhandahålls på svenska och personalens språkkunskaper och följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet;
2. att utifrån utredningarna, bedömningarna och uppföljningen lägga fram åtgärdsförslag om hur de tjänster och servicekedjor som tillhandahålls på svenska ska utvecklas och om kraven på personalens språkkunskaper och utvecklingen av språkkunskaper samt att ge utlåtanden om dessa;
3. att behandla ett systematiskt främjande av tvåspråkigheten i stadens verksamhet samt att rapportera hur tvåspråkigheten genomförs och hur utvecklingsarbetet med stadens tjänster och personalens språkresurser framskrider inom sådana områden som nämnden fastslår.

Nämnden har sju ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Stadsfullmäktige väljer för sin mandattid ledamöter och ersättare i nämnden så att ledamöterna nämnden är personer som hör till den svenska språkiga språkliga minoriteten. Stadsfullmäktige väljer dessutom en ordförande och en vice ordförande för nämnden bland dess ordinarie ledamöter. Kanslichefen är föredragande i nämnden.

Övriga beslut

Kanslichefen har 27.1.2023 (15 §) överfört uppgiften som föredragande för nationalspråksnämnden till stadskansliets förvaltningschef och social-, hälsovårds- och räddningssektorns förvaltningschef.

Stadskansliets förvaltningsavdelning har hand om nämndens sekreterar- och förvaltningsuppgifter.

Arbetsplanering

Föredraganden ansåg att nämnden bör föra remissdebatt om sin arbetsplan för mandatperioden.

Nämnden ska ge utlåtanden om ovan nämnda avtal. Nämnden kommer att ge sitt utlåtande om organiseringsavtalet för HUS under vårvintern och om samarbetsavtalet mellan välfärdsområdena förmodligen mot slutet av våren.

9.2.2023

Sektorerna, förvaltningarna och affärsverken uppdaterar sina språkplaner. Det skulle vara motiverat att gå igenom dem i nämnden.

Föredragande

förvaltningschef
Antti Peltonen

Upplysningar

Antti Peltonen, förvaltningschef, tfn 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Bilagor

- 1 Stadsfullmäktiges beslut 23.11.2022, 288 § om val av ledamöter i nationalspråksnämnden
- 2 RP 241 2020 Nationalspråksnämnden
- 4 Helsingfors stads förvalningsstadga

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

9.2.2023

§ 3 **Situationen med organiseringsavtalet för HUS**

Beslut

Beslutet är förenligt med beslutsförslaget.

Behandling

Tero Oinonen och Marko Valta presenterade beredningsprocessen för organiseringsavtalet för HUS och hur beredningen av avtalet framskrider.

Nationalspråksnämnden ska ge ett utlåtande om organiseringsavtalet för HUS senast den 15 mars 2023. I sitt utlåtande ska nationalspråksnämnden främst fokusera på avtalets innehåll i fråga om det andra inhemska språket. Nämnden bad att få utkastet till avtal för påseende med de textavsnitt där svenska språket omnämns markerade. Utlåtandet utarbetas på nämndens följande sammanträde.

Ordförande deltar i Kommunförbundets och Folktingets träff för koordinering av språkfrågor inom nationalspråksnämnderna den 8 mars.

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna den information som förelagts.

Föredragandes motivering

Organiseringsavtalet för HUS är ett inbördes avtal mellan välfärdsområdena i Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen, där dessa avtalar om den inbördes arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen av verksamheten när det gäller ordnandet av hälso- och sjukvårdstjänster. I lagen om ordnande av social- och hälsosvården och räddningsväsendet i Nyland (615/2021, nedan Nylandslagen) föreskrivs om organiseringsavtalets innehåll, beredning och godkännande. Syftet med avtalet är att säkerställa att parternas arbetsfördelning, samarbete och verksamhet samordnas på de punkter det är nödvändigt för att trygga parternas lagstadgade uppgifter och kostnadseffektivitet inom hälso- och sjukvården.

9.2.2023

I enlighet med Nylandslagen ska organiseringsavtalet för HUS främja kostnadsnyttoeffektiviteten, produktiviteten, kvaliteten, patientsäkerheten, fungerande servicekedjor och servicehelheter samt tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna inom hälso- och sjukvården. Vid arbetsfördelningen ska det dessutom säkerställas att en verksamhetsenhet som tillhandahåller hälso- och sjukvård med stöd av avtalet har tillräckliga ekonomiska och personella resurser samt tillräcklig kompetens för att sköta uppgiften. I avtalet ska man komma överens om arbetsfördelningen mellan parterna så att kunden har rätt till jämlig vård oberoende av hemkommun.

Ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster överfördes från kommunerna till välfärdsområdena 1.1.2023. Enligt 48 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) ska organiseringsavtalet för HUS utarbetas före utgången av 2024. Eftersom social- och hälsovårdstjänster i Nyland fr.o.m. 1.1.2023 ordnas av de nya välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen, är det dock motiverat att avtala om arbetsfördelningen mellan organisatörerna redan i samband med överföringen av organiseringsansvaret. I och med detta tryggas invånarnas rättigheter till social- och hälsovårdstjänster på lika villkor under övergången samt främjas serviceintegration genast när reformen börjar.

Helsingfors stad har ansvaret för att samordna beredningen av avtalet. Beredningen sker i samarbete mellan Helsingfors stad, välfärdsområdena i Nyland och HUS-sammanslutningen. En regional beredningsgrupp grundades för samarbetet och samordningen, med representanter för alla Nylands välfärdsområden, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. För beredning av avtalet har ytterligare 13 temagrupper utsetts, med uppgift att utarbeta en avtalstext.

I 9.3 § i Nylandslagen föreskrivs om avtalets innehåll. Under 2022 har dessa 13 temagrupper producerat det nödvändiga innehållet baserat på sin expertis, och avtalsutkastet innehåller följande teman:

1. Allmänna avtalsvillkor
2. Ledning, styrning och beslutsfattande
3. Finansiering och ekonomi
4. Hälsa och välfärd bland områdets befolkning
5. Förstärkning av primärvården och anpassning av servicekedjor och servicehelheter
6. Organiseringsansvar för den specialiserade sjukvården
7. Forskning, utbildning, utveckling och innovationer
8. Stödtjänster
9. Klient- och patientdata

9.2.2023

10. Beredskapsplanering, beredskap och undantagstillstånd
11. Egenkontroll och kvalitet
12. Datadrivet ledarskap
13. Digitala tjänster

I enlighet med Nylandslagen ska Helsingfors universitet samt social- och hälsovårdsministeriet ge ett utlåtande i samband med beredningen av avtalet. I enlighet med 19 § i Nylandslagen och 33 § i lagen om välfärdsområden ska även nationalspråksnämnderna lämna ett utlåtande om organiseringsavtalet. Begäran om utlåtande skickas till nationalspråksnämnderna i februari–mars 2023.

Det är meningen att avtalet ska färdigställas utgående från de utlåtanden som lämnats in i början av 2023. Universitetet anser i sitt utlåtande att betydelsen av mångsidig forskning poängterades i avtalet. Dessutom preciserades socialvårdens FUI-struktur och de punkter som gäller kompetenscentren. Social- och hälsovårdsministeriet anser i sitt utlåtande att avtalets utkast är väl gjort och att det är möjligt att ingå ett organiseringsavtal för HUS utgående från utkastet. Vidare påpekar social- och hälsovårdsministeriet att man särskilt bör fästa vikt vid att öka åtgärder som tryggar förutsättningarna för jourens verksamhet, egenkontrollen och närmare uppföljning samt att man ska utvidga främjandet av välfärd och hälsa så att detta arbete även omfattar organisationer och företag. Dessa påpekanden beaktades vid beredningen av avtalet.

Processen för att behandla och godkänna avtalet inleds i början av 2023 i de högsta beslutsfattande organen för de avtalsslutande parterna. Organiseringsavtalet för HUS trär i kraft efter att det har godkänts av välfärdsområdesfullmäktige för välfärdsområdena i Nyland, Helsingfors stadsfullmäktige och HUS-sammanslutningens stämma. Därefter ska det godkända avtalet levereras till social- och hälsovårdsministeriet.

Föredragande

förvaltningschef
Tero Oinonen

Upplysningar

Tero Oinonen, förvaltningschef, tfn 310 21801
tero.oinonen@hel.fi

Bilaga

4

Organiseringsavtal för HUS

9.2.2023

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

9.2.2023

§ 4 **Nationalspråksnämndens sammanträden år 2023**

Beslut

Nationalspråksnämnden beslutade hålla sina sammanträden på stadshuset år 2023 enligt följande:

- 9.3.
- 29.3
- 27.4

Behandling

Nationalspråksnämnden beslutade om sina sammanträden i enlighet med beslutet.

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar hålla sina sammanträden på stadshuset år 2023 enligt följande:

- 2.3.

Föredragandes motivering

Enligt 29 kap. 2 § i förvalningsstadgan för Helsingfors stad sammanträder andra organ än stadsfullmäktige vid de tidpunkter som de beslutat och dessutom på kallelse av ordföranden. Organets ordförande kan med anledning av ett litet antal ärenden eller en annan särskild orsak inställa ett sammanträde eller ändra tidpunkten för sammanträdet under den fastslagna dagen för sammanträdet.

I enlighet med 140 § i kommunallagen (410/2015) ska protokoll från nämnden med tillhörande anvisningar om hur man begär omprövning eller besvärsanvisning efter justeringen hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

Föredragande

förvaltningschef
Antti Peltonen

Upplysningar

Antti Peltonen, förvaltningschef, tfn 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Helsingin kaupunki
Helsingfors stad
Kansalliskielilautakunta
Nationalspråksnämnden

Pöytäkirja
Protokoll

1/2023

14 (22)

9.2.2023

9.2.2023

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvallaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaksikielisyystoimikunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvallaiseksi.

Samalla kaksikielisyystoimikunta päätti valita Simon Bergmanin ja May Högdalin pöytäkirjantarkastajiksi.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

9.2.2023

§ 2

Kansalliskielilautakunnan tehtävät ja työsuunnitelma vuosille 2023-2025

Päätös

Kansalliskielilautakunta päätti käydä ja merkitä tiedoksi lähetekeskustelun toimikunnan tehtävistä ja työsuunnitelmasta vuosille 2023–2025.

Käsittely

Puheenjohtaja totesi, että kansalliskielilautakunnan tehtävä on toimia eräänlaisena kielellisiä vaikutuksia arvioivana toimielimenä. Lautakunta keskusteli mahdollisuudesta selvittää kuinka usein ruotsinkieliset asukkaat käyttävät Helsingin ruotsinkielisten terveysasemien palveluja ja miten kaksikielisyys toimii käytännössä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lisäksi lautakunta keskusteli mahdollisuudesta liittää kysymys koskien ruotsin kieltä kaupungin kyselyihin tilastotietojen saamiseksi ja selvittää, miten palveluketjut toimivat ruotsiksi, sekä mahdollisuudesta lisätä maininta kansalliskielilautakunnasta ja toimielinten kielestä hallitosääntöön.

Tero Oinonen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta totesi, että sote-uudistus ja kansalliskielilautakunnan perustaminen Helsingin kaupungissa ei ole tuonut lisää resursseja, mutta toimialalle on palkattu uusi erikoissuunnittelija, Viveka Kailasto. Lautakunta esitti toivomuksen kutsua hänet tulevaan kokoukseen.

Tero Oinonen ja Outi Forsström esittelivät lyhyesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimian organisaatiota. Lautakunta esitti toivomuksen eri palvelukokonaisuksien yksityiskohtaisemmista esittelyistä kevään aikana.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lainsäädäntö

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 19 §:n mukaan Helsingin kaupungilla on kansalliskielilautakunta. Lautakunnan jäseniksi valitaan ruotsinkieliseen kielivähemmistöön kuuluvia henkilöitä.

9.2.2023

Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskien:

5. selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten valtuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen;
6. selvittää, arvioida ja määritellä ruotsin kielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua;
7. selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä hallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi ruotsinkielisten palvelujen ja palveluketujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi;
8. tehdä ehdotuksia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:ssa tarkoitettun kaksikielisen hyvinvointialueiden yhteistyötä koskevan sopimuksen sekä tämän lain 9 §:ssä tarkoitettun HUS-järjestämissopimuksen sisällöksi, antaa sopimuksesta lausunto valtuustolle sekä seurata sopimuksen toteutumista.

Lautakunnalla voi olla myös muita hallintosäännössä määrättyjä tehtäviä.

Lautakunnan on annettava vuosittain hallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Lautakunnan puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksessa siltä osin, kun hallituksessa käsitellään sosiaali- ja terveydenhuoltoa tai pelastustoimea koskevia asioita.

Hallintosääntö

Helsingin kaupungin hallintosäännön 25 luvun 6 §:n mukaan kansalliskielilautakunta huolehtii sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 19 §:ssä säädetystä tehtävistä.

Lisäksi kansalliskielilautakunnan tehtävänä on kaupungin toimintaa koskien:

4. selvittää, arvioida ja määritellä ruotsin kielellä tarjottavien palveluiden tarvetta ja henkilöstön kielitaitoa sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua;

9.2.2023

5. selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä ehdotuksia toimenpiteiksi ruotsinkielisten palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi sekä antaa näihin liittyviä lausuntoja;
6. käsitellä kaksikielisyyden suunnitelmallista edistämistä kaupungin toiminnassa sekä raportoida kaksikielisyyden toteutumisesta sekä kaupungin palvelujen ja henkilöstön kielivarannon kehittämistyöstä lautakunnan määrittelemillä kohdealueilla.

Lautakunnassa on seitsemän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet siten, että lautakunnan jäsenet ovat ruotsinkieliseen kielivähemmistöön kuuluvia henkilöitä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Kansliapäällikkö toimii lautakunnan esittelijänä.

Muut päätökset

Kansliapäällikkö on 27.1.2013, 15 § siirtänyt kansalliskielilautakunnan esittelytehtävät kaupunginkanslian hallintopäällikölle ja sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan hallintopäällikölle.

Kaupunginkanslian hallinto-osasto huolehtii lautakunnan sihteeri- ja hallintotehtävistä.

Työsuunnittelu

Esittelijä katsoo, että lautakunnan tulisi käydä lähetekeskustelu työsuunnitelmaastaan toimikaudelle.

Lautakunnan tulee antaa lausunnot edellä mainituista sopimuksista. Lautakunta lausuu HUS-järjestämissopimuksesta kevättalvella ja yhteistyösopimuksesta todennäköisesti loppukeväästä.

Toimialat virastot ja liikelaitokset päivittävät kielisuunnitelmiaan, joiden läpikäynti lautakunnassa olisi perusteltua.

Esittelijä

hallintopäällikkö

9.2.2023

Antti Peltonen

Lisätiedot Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Liitteet

1	Kaupunginvaltuuston päätös 23.11.2022, 288 § kansalliskielilautakunnan jäsenten valinnasta
2	HE 241 2020 Kansalliskielilautakunta
3	Helsingin kaupungin hallitosääntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

9.2.2023

§ 3 **HUS-järjestämissopimuksen tilanne**

Päätös

Kansalliskielilautakunta päätti merkitä tiedoksi saadun informaation.

Käsittely

Tero Oinonen ja Marko Valta esittelivät HUS-järjestämissopimuksen valmisteluprosessia ja valmistelun etenemistä.

Kansalliskielilautakunta antaa lausunnon HUS-järjestämissopimuksesta 15.3.2023 mennessä. Lausunnossaan kansalliskielilautakunta keskittyy lähinnä sopimuksen sisältöön koskien toista kotimaista kieltä. Lautakunta pyysi saada sopimustekstistä sellaisen version katsottavaksi, missä ruotsin kieltä koskevat osiot on merkitty. Lausunto laaditaan lautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Puheenjohtaja osallistuu Kuntaliiton ja Folktingetin järjestämään tapaamiseen 8.3.2023. Kokouksen aiheena on kielikysymisten koordinointi kansalliskielilautakunnissa.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HUS-järjestämissopimus on Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin sekä HUS-yhtymän keskinäinen sopimus, jossa osapuolet sopivat keskinäisestä työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi. Sopimuksen sisällöstä, valmistelusta ja hyväksymisestä säädetään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021, jäljempänä Uusimaa-laki). Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa osapuolten työnjaon, yhteistyön ja toiminnan yhteensovittamisen toteutuminen siltä osin kuin se on tarpeellista osapuolten lakisääteisten tehtävien hoitamisen ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi.

Uusimaa-lain mukaisesti HUS-järjestämissopimuksen on edistettävä terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, potilasturvallisuutta, palveluketjujen ja palvelukokonaisuksien toimivuutta, ja kielellisiä oikeuksien toteutumista. Työnjaossa on

9.2.2023

lisäksi varmistettava, että sopimuksen perusteella terveydenhuoltoa antavassa toimintayksikössä on tehtävän hoitamiseksi riittäväät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen.

Sopimuksessa on sovittava osapuolten välisestä työnjaosta siten, että asiakkaalla on oikeus yhdenvertaiseen hoitoon kotikunnastaan riippumatta.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämivastuu siirtyi kunniltakaan hyvinvointialueille 1.1.2023. Sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain (616/2021) 48 §:n mukaan HUS-järjestämисопимус on laadittava vuoden 2024 loppuun mennessä. Tilanteessa, jossa Uudenmaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäjinä toimivat 1.1.2023 alkaen uudet hyvinvointialueet, Helsinki kaupunki ja HUS-yhtymä, on kuitenkin perusteltua, että järjestäjien välisestä työnjaosta sovitaan järjestämivastuuun siirron yhteydessä. Tällä menettelyllä turvataan siirtymävaiheessa asukkaiden oikeudet yhdenvertaisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä edistetään palvelujen integraatiota uudistuksen alusta lähtien.

Sopimuksen valmistelun koordinoinnista vastaa Helsinki kaupunki. Valmistelutyötä tehdään yhteistyössä Helsingin kaupungin, Uudenmaan hyvinvointialueiden sekä HUS-yhtymän kesken. Yhteistyötä sekä valmistelun koordinatiota ja ohjausta varten on perustettu alueellinen valmisteluryhmä, jossa ovat edustettuna kaikki Uudenmaan hyvinvointialueet, Helsinki kaupunki sekä HUS-yhtymä. Sopimuksen valmistelua varten on nimetty lisäksi 13 teemaryhmää, joiden tehtävänä on sopimustekstin laatiminen.

Sopimuksen sisällöstä säädetään Uusimaa-lain 9.3 §:ssä. Vuoden 2022 aikana edellä mainitut 13 teemaryhmää ovat tuottaneet asiantuntemukseensa pohjautuen vaadittavan sisällön, ja sopimusluonnos pitää sisällään alla luetellut kokonaisuudet:

1. Yleiset sopimusehdot
2. Yhteistoiminnan johtaminen, ohjaus ja päätöksenteko
3. Rahoitus ja talous
4. Alueen väestön terveys ja hyvinvointi
5. Perusterveydenhuollon vahvistaminen ja palveluketjujen ja -kokonaisuuksien yhteensovittaminen Uudenmaan alueella
6. Erikoissairaanhoidon palveluiden järjestämivastuu
7. Tutkimus, koulutus, kehittäminen ja innovaatiotoiminta
8. Tukipalvelut
9. Asiakas- ja potilastiedot
10. Valmiussuunnittelu, varautuminen ja poikkeusolot
11. Omavalvonta ja laatu

9.2.2023

12. Tiedolla johtaminen
13. Digitaaliset palvelut

Uusimaa-lain mukaisesti sopimusta valmisteltaessa on kuultava Helsingin yliopistoa sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Lisäksi Uusimaalain 19 §:n ja hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 33 §:n mukaisilta kansalliskielilautakunnilta pyydetään lausuntoa järjestämissopimuksesta. Kansalliskielilautakuntien lausunto pyydetään helmikuussa 2023.

Sopimus on tarkoitus viimeistellä saatujen lausuntojen pohjalta alkuvuodesta 2023. Yliopiston lausunnon perusteella sopimuksessa korostettiin monialaisen tutkimuksen merkitystä sekä tarkennettiin sosiaalihuollon TKKI-rakennetta ja osaamiskeskusia koskevaa kokonaisuutta. Sosiaali- ja terveysministeriön lausunnossa todetaan, että järjestämissopimuksen luonnos on hyvin laadittu ja sen pohjalta on mahdollista tehdä HUS-järjestämissopimus. Sosiaali- ja terveysministeriö nosti lausunnossaan erityishuomioitaviksiasioiksi selkeiden toimenpiteiden lisäämisen päivystystoiminnan toimintaedellytysten turvaamiseksi, omavalvonnan toteutumisen seuraamisen tarkentamisen sekä laajentamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuden kattamaan myös järjestöjen ja yritysten toimintaa. Nämä muutokset huomioitiin sopimusvalmistelussa.

Sopijaosapuolten ylimmissä päättösentekoelimissä tapahtuva sopimuksen käsitteily- ja hyväksymisprosessi käynnistyy alkuvuoden 2023 aikana. HUS-järjestämissopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun Uudenmaan hyvinvointialueiden aluevaltuustot, Helsingin kaupunginvaltuusto ja HUS-yhtymän yhtymäkokous ovat sen hyväksyneet. Tämän jälkeen hyväksytty sopimus on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriolle.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Tero Oinonen

Lisätiedot

Tero Oinonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 21801
tero.oinonen@hel.fi

Liite

4 HUS-järjestämissopimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Helsingin kaupunki
Helsingfors stad
Kansalliskielilautakunta
Nationalspråksnämnden

Pöytäkirja
Protokoll

1/2023

23 (22)

9.2.2023

9.2.2023

§ 4

Kansalliskielilautakunnan kokoontuminen vuonna 2023

Päätös

Kansalliskielilautakunta päätti pitää kokouksensa Kaupungintalolla vuonna 2023 seuraavasti:

- 9.3.
- 29.3.
- 27.4.

Käsittely

Kansalliskielilautakunta päätti kokousajoistaan päätöksestä ilmenevällä tavalla.

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää pitää kokouksensa Kaupungintalolla vuonna 2023 seuraavasti:

- 2.3.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 29 luvun 2 §:n mukaan muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto kokoontuu päättäminään aikoina sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta. Toimielimen puheenjohtaja voi asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn vuoksi peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päättetynä kokouspäivänä.

Kuntalain (410/2015) 140 §:n mukaan lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtäväänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säädöksistä muuta johdu.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Antti Peltonen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Helsingin kaupunki
Helsingfors stad
Kansalliskielilautakunta
Nationalspråksnämnden

Pöytäkirja
Protokoll

1/2023

25 (22)

9.2.2023

9.2.2023

Helsingfors nationalspråksnämnd
Helsingin kansalliskielilautakunta

Björn Månsson
ordförande
puheenjohtaja
1–4 §

Marjukka Heinonen
protokollförare
pöytäkirjanpitäjä

Protokollet justerat
Pöytäkirja tarkistettu

Simon Bergman

May Högdal